

**Тести для підготовки студентів до теми:
«Ресурсознавство лікарських рослин»**

1. Рослинну сировину слід збирати у відповідних фітоценозах. Вкажіть, де слід заготовляти кореневища папороті чоловічої:

  - A * лісовий фітоценоз**
  - B** степовий фітоценоз
  - C** фітоценоз пустища
  - D** рослинні угруповання луків
  - E** рослинні угруповання боліт та перезволожених місць

2. Рослинну сировину слід збирати у відповідних фітоценозах. Рослинну сировину яких лікарських рослин можна заготовляти по берегах річок, озер та на болотах?

  - A * Аір тростинний**
  - B** Мучниця звичайна
  - C** Гірчак пташиний
  - D** Чебрець плазкий
  - E** Фіалка триколірна

3. Квіти цмину піщого збирають на початку цвітіння. Вкажіть фітоценози заготівлі ЛРС:

  - A * степові**
  - B** лісові
  - C** лугові
  - D** бур'янові
  - E** Водойми

4. Вкажіть лікарську рослину, занесену до Червоної книги України, ареал якої обмежений високогір'ям Українських Карпат:

  - A * Тирлич жовтий**
  - B** Горицвіт весняний
  - C** Чистотіл великий
  - D** Конвалія травнева
  - E** Чемериця біла

5. З трави горицвіту весняного готують різні кардіотонічні засоби. З якої причини заготівля сировини обмежена?

  - A * знаходиться під охороною**
  - B** в Україні не росте
  - C** має обмежене розповсюдження в Україні
  - D** запаси сировини відсутні
  - E** зростає на забрудненій території

6. З якої причини в Україні неможлива промислова заготівля дикорослої сировини астрагалу шерстистоквіткового?

A* Вид занесений до Червоної книги України (Європи)

B Вид в Україні не зростає

C Вид має дуже обмежене поширення в Україні

D Запаси сировини в Україні відсутні

E Вид зростає лише на забрудненій радіонуклідами території

7. Культивування цієї рослини і виробництво відповідної ЛРС знаходиться під контролем ООН і заборонено в Україні. Цією рослиною є:

A* мак снотворний

B астрагал шерстистоквітковий

C унгернія Віктора

D мачок жовтий

E женьшень

8. Відповідну ЛРС збирають навесні в період сокоруху. Вкажіть цю сировину:

A* кора

B квіти

C бруньки

D корені

E супліддя

9. Дотримання умов заготівлі сировини впливає на якісний та кількісний склад діючих речовин крушини ламкої, тому оптимальним періодом заготівлі кори крушини є:

A* під час сокоруху

B під час плодоношення

C під час цвітіння

D під час листопаду

E під час спокою

10. Лікарську рослинну сировину „листя берези” заготовляють:

A* Весною (квітень-травень)

B Ранньою весною (березень-квітень)

C В середині літа (липень)

D В кінці літа (серпень)

E На початку літа (червень)

11. ЦРА отримала план заготівлі березових бруньок. В яку стадію вегетації слід проводити заготівлю цієї сировини:

A* до розпуску бруньок

B під час сокоруху

C взимку

D восени
E влітку

12. Дотримання умов заготівлі впливає на якісний та кількісний склад біологічно активних речовин, тому оптимальним періодом заготівлі листя конвалії звичайної є:

A * до цвітіння

B під час цвітіння

C після цвітіння

D під час плодоносіння

E пізньої осені

13. Квіти арніки використовують як гемостатичний засіб для лікування забитих місць і травм. Заготівлю цієї сировини проводять:

A * на початку цвітіння

B в період бутонізації

C під час цвітіння

D у другій половині цвітіння

E допускається заготівля квітів і плодів

14. ЦРА отримала план заготівлі лікарської рослинної сировини – трави череди трироздільної (укр. може бути причепа). В яку фазу вегетації слід проводити заготівлю лікарської рослинної сировини:

A * в період бутонізації

B в період цвітіння

C в період плодоносіння

D ранньої весни

E пізньої осені

15. В ЦРА надійшов план по заготівлі трави череди (причепи). Заготівля верхівок довжиною до 15 см повинна проводитися у фазу:

A * бутонізації

B цвітіння

C плодоносіння

D на початку цвітіння

E в кінці цвітіння

16. Листя мати-й-мачухи (укр. може бути підбіл звичайний) використовують як відхаркувальний засіб. Цю сировину слід заготовляти:

A * після цвітіння

B під час цвітіння

C до цвітіння

D під час плодоносіння

E на початку плодоносіння

17. Листя подорожника великого заготовляють влітку, зрізуючи їх ножем, серпом або косять і обов'язково залишають одну розвинену рослину на 1м². Вкажіть період вегетації заготівлі ЛРС.

A* Цвітіння

B Бутонізація

C Розеткоутворення

D Початок плодоносіння

E Стигле плодоносіння

18. Заготівлю листків мучниці і листків брусниці проводять в два етапи:

A* до початку цвітіння і після завершення плодоношення

B під час цвітіння і після завершення плодоношення

C до початку цвітіння і під час наростання молодих пагонів

D під час цвітіння і під час плодоношення

E до початку цвітіння і під час плодоношення

19. Листя чорниці заготовляють в Україні. Вкажіть термін заготівлі сировини.

A* У фазі цвітіння рослин

B До цвітіння

C До утворення зелених плодів

D У період зрілих плодів

E Після збирання плодів

20. Траву полину гіркокого заготовляють в певну фазу вегетації. Вкажіть оптимальний термін заготівлі:

A* на початку цвітіння

B до цвітіння рослин

C під час повного цвітіння

D під час плодоношення

E під час бутонізації

21. Траву чебрецю плазкого заготовляють в Україні. Вкажіть термін заготівлі сировини.

A* У фазі цвітіння рослин

B До цвітіння

C До утворення зелених плодів

D У період зрілих плодів

E Після збирання плодів

22. Траву деревію (рос. тысячелистника) заготовляють в певну фазу вегетації. Вкажіть її:

A* під час масового цвітіння

B до цвітіння рослин

C під час стеблювання

- D* під час плодоношення
- E* під час бутонізації

23. Траву горицвіту використовують для виробництва кардіотонічних засобів. ЛРС горицвіту збирають від початку цвітіння до осипання плодів наступним способом:

- A** **Траву зрізують обов'язково ножем або серпом на відстані 5-10 см від ґрунту**
- B* Пагони зривають руками
- C* Обривають листя та стеблі
- D* Заготовляють вручну всю надземну частину
- E* Траву збирають разом з підземною частиною

24. Кора крушини вміщує антраценпохідні. Коли можна використовувати заготовлену кору:

- A** **через 1 рік після заготівлі**
- B* свіжозібрану
- C* через 1 місяць після заготівлі
- D* зразу після сушіння
- E* через 6 місяців після заготівлі

25. Якість рослинної сировини залежить від термінів заготівлі. Вкажіть правильний термін заготівлі плодів шипшини.

- A** **Восени до приморозків**
- B* Ранньою весною
- C* Пізньою весною
- D* Влітку
- E* Восени після приморозків

26. Плоди пастернаку посівного, як і аналогічну ЛРС родини селерових (рос. зонтичних), заготовляють у відповідну фенофазу:

- A** **Після побуріння 60-80 % зонтиків**
- B* На початку плодоношення
- C* Під час стиглого плодоношення
- D* Відмирання надземної частини
- E* Фази часткового дозрівання плодів

27. Фармакологічна активність препаратів кореневищ і коренів валеріани залежить від кількісного вмісту діючих речовин, максимум яких накопичується:

- A** **восени, наприкінці вегетації**
- B* влітку, під час цвітіння
- C* влітку, до цвітіння
- D* зимою, під час покою
- E* наприкінці літа, на початку плодоношення

28. Підземні органи лікарських рослин збирають:

A * після дозрівання насіння і відмирання надземної частини

B у фазі цвітіння

C під час зеленого плодоношення

D у фазі бутонізації

E у фазі стеблювання

29. Підземні органи оману збирають:

A * після дозрівання насіння і відмирання надземної частини

B у фазі цвітіння

C під час зеленого плодоношення

D у фазі бутонізації

E у фазі стеблювання

30. Корені щавлю кінського збирають у певний період вегетації рослини.

Вкажіть його:

A * після відмирання надземної частини

B цвітіння

C зеленого плодоношення

D стеблювання

E бутонізації

31. Корені алтеї використовують як муколітичний засіб. Підземні органи алтеї заготовлюються:

A * після дозрівання насіння і відмирання надземної частини

B у фазі цвітіння

C під час плодоношення

D під час бутонізації

E у фазі стеблеутворення

32. Аптечна мережа проводить роботи по визначенню запасів кореневищ перстачу. При цьому слід враховувати періодичність можливої заготівлі сировини, що складає:

A * 1 раз у 7 років

B 1 раз у 3 роки

C щорічно

D 1 раз у 2 роки

E 1 раз у 15 років

33. Аптечна мережа проводить роботи по визначенню запасів кореневищ змійовика. При цьому слід враховувати періодичність можливої заготівлі сировини, що складає:

A * 1 раз у 20 років

B 1 раз у 2 роки

- C* щорічно
- D* 1 раз у 5 років
- E* 1 раз у 10 років

34. Аптечна мережа проводить роботи по визначенню запасів кореневищ папороті чоловічої. При цьому слід враховувати періодичність можливої заготівлі сировини, що складає:

- A** **1 раз у 20 років**
- B* щорічно
- C* 1 раз у 5 років
- D* 1 раз у 2 роки
- E* 1 раз у 10 років

35. ЛРС материнки звичайної збирають в період повного цвітіння одним із способів, вкажіть його:

- A** **траву зрізують ножем або серпом на відстані 20-30 см від землі**
- B* викопують всю рослину
- C* обривають листя із стеблом
- D* збирають всю рослину, вириваючи її з коренем
- E* зрізують тільки верхівки суцвіть

36. До заготівлі рослинної сировини часто залучають дітей та школярів. Виберіть, до заготівлі якої лікарської рослинної сировини не допускаються діти і школярі.

- A** ***Herba Belladonnae***
- B* *Herba Hyperici*
- C* *Herba Bidentis*
- D* *Herba Leonuri*
- E* *Herba Origani*

37. При заготівлі рослинної сировини школярами можуть спостерігатися випадки отруєння. До заготівлі якої рослинної сировини не слід допускати дітей:

- A** ***Листя конвалії (ландыша)***
- B* Трава кропиви
- C* Плоди обліпихи
- D* Супліддя вільхи
- E* Кора крушини ламкої

38. Листя інжиру використовують для виробництва фотосенсибілізуючих засобів, тому заготівлю цієї сировини слід вести:

- A** ***вранці, в хмарну погоду***
- B* Удень
- C* Увечері
- D* Уночі

Е Вранці

39. Запаси підземних органів дикорослих ЛР визначають методом:

А* **модельних екземплярів**

В проективного покриття

С облікових ділянок

Д на око

Е геодезичним способом

40. Запропонуйте метод визначення врожайності дріоптерісу чоловічого (*Rhizoma Dryopteris filix mas*).

А* **Метод модельних екземплярів**

В Метод залікових площадок

С Метод ключових ділянок

Д Метод проективного покриття

Е Будь-яким з запропонованих методів

41. Препарати валеріани призначають як седативний засіб. Запаси сировини валеріани визначають:

А* **Методом модельних екземплярів**

В Методом залікових площадок

С Методом проективного покриття

Д Геодезичним методом

Е На око

42. Аптечна мережа проводить роботи з визначення запасів кореня перстачу. Яким методом визначають запаси цієї сировини?

А* **Методом модельних екземплярів**

В Методом залікових площадок

С Методом проективного покриття

Д Геодезичним методом

Е На око

43. Трава череди (причепа) – популярна рослинна сировина. Запаси цієї сировини визначаються:

А* **Методом облікових ділянок**

В Методом модельних екземплярів

С Методом проективного покриття

Д Геодезичним методом

Е На око

44. Для визначення запасів дикорослих ЛР необхідно знати дві величини – площу зарості та її врожайність. Врожайність трави чебрецю плазкого визначають:

А* **методом проективного покриття**

- B** методом облікових ділянок
- C** на око
- D** методом модельних екземплярів
- E** геодезичним способом

45. До аптеки надійшов план із заготівлі листя брусниці. Визначити врожайність цієї сировини можна за допомогою:

A* Метода проєктивного покриття

- B** Метода облікових ділянок
- C** Метода модельних екземплярів
- D** На око
- E** Геодезичним методом

46. Трава собачої кропиви є джерелом гіпотензивних і седативних засобів. Заготівлю цієї ЛРС варто проводити з урахуванням періоду обороту, що становить:

A* 1 раз у 5 років

- B** 1 раз у 2 роки
- C** 1 раз у 3 роки
- D** 1 раз у 10 років
- E** Кожен рік

47. Рослинну сировину слід збирати у відповідних фітоценозах. Рослинну сировину яких лікарських рослин можна заготовляти по берегам річок, озер та боліт?

A* Аір болотний

- B** Мучниця звичайна
- C** Гірчак пташиний
- D** Чебрець плазкий
- E** Фіалка триколірна

48. В аптеку надійшов план по заготівлі листя брусниці. Визначити врожайність цієї сировини можна за допомогою:

A* Метода проєктивного покриття

- B** Метода облікових площадок
- C** Метода модельних екземплярів
- D** На око
- E** Геодезичним методом

49. Дотримання умов заготівлі впливає на якісний і кількісний склад біологічно активних речовин, тому оптимальним терміном заготівлі кори крушини є:

A* Під час сокоруху

- B** Під час плодоношення
- C** Під час цвітіння

D Під час листопаду

E Під час спокою, взимку

50. Під час збирання лікарської сировини необхідно дотримуватись запобіжних заходів: не коштувати, не торкатися немитими руками обличчя, очей; закінчивши збирання рослин, старанно вимити руки з милом. Особливо це стосується ЛРС:

A ***ЛРС, які містять отруйні речовини**

B ЛРС, які містять дубильні речовини

C ЛРС, які містять сапоніни

D ЛРС, які містять ефірні олії

E ЛРС, які містять стероїдні сапоніни

51. Лікарську рослинну сировину „кореневища з коренями валеріани” збирають у фазу:

A ***Відмирання надземної частини**

B Бутонізації

C Початку цвітіння

D Повного цвітіння

E Плодоношення

52. Препарати горицвіту є популярним кардіотонічним засобом. Визначення запасів сировини горицвіту проводять методом:

A ***облікових ділянок**

B модельних екземплярів

C проективного покриття

D геодезичним

E на око

53. Якість ЛРС залежить від строку заготівлі. Підземні органи – корені, кореневища слід заготовлювати:

A ***ранньої весни або восени**

B протягом вегетаційного періоду

C до цвітіння

D під час цвітіння

E наприкінці цвітіння

54. З метою охорони і збереження запасів горицвіту весняного заготівлю трави проводять:

A ***зрізають стебла ножем або серпом на відстані 5–10 см від поверхні ґрунту**

B зрізають всю надземну частину

C зрізають верхню квітучу частину завдовжки 5 – 10 см.

D зрізають квітконосні верхівки

E зривають надземну частину руками

72. Трави, в основному, заготовляють у період цвітіння рослин. Виняток становить трава череди. Коли заготовляють траву череди?

- A. У фазі бутонізації
- B. У період цвітіння рослини
- C. Перед початком цвітіння рослини
- D. У період появи плодів
- E. У період зрілих плодів